

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

VOL. LXXIII

Price 25c

Chicago, Ill. — Trečiadienis, Wednesday, May 28, 1968

Nr. 33

RUSU VALDŽIA ISLEIDŽIA 117 ŠEIMOS NARIŲ

TRUMPOS TAUTINIŲ KAPINIŲ 75 METŲ MINĖJIMO IŠKILMĖS

Pracitą sekmadienį, gegužės 25 d. lygiai 11 valandą prasidėjo Lietuvos Tautinių Kapinių 75 metų sukakties minėjimas.

Zmonių privaziavo dang, bet jie buvo išsiskirstę po plačias kapines.

Busas atvažiavo nepilnas, nestudomas lietuvių apgyventose vietose. Anksčiau sustodavo prie 18-tos gatvės, paimdavo visus nuo Dievo Apvaizdos lietuvių statytos bažnyčios apylinkėje, bet šį kartą jis ten visai neižuko. Popiežius Jonas Paulius II šis lietuvių statytą bažnyčią, bet sekmadienio busas toje apylinkėje visai nestojosi. Jis užsuko ties Ridiko šermentine, Dariaus - Girėno postą, 69-tą gatvę, o vėliau - stovėjo prie pačių kapinių vartų. Jeigu būtų bet kuria gatve pasukęs į Marquette Parką ir patraukęs iki Puiaški, tai būtų atvažiavęs pilnas.

Prie vartų jau stovėjo Justice policija ir automobiliai jau nebeleido važiuoti į kapines. Šiaurinėje kapinių pusėje buvo didelė vieta automobiliams pastatyti, kuri buvo tvarkingai pripildyta.

Lygiai 11 val. rytį kelių žmonių Zalubos orkestras, be Zalubos jau pradėjo groti. Musi takti ir žingsniuoti aplinkui vidurinėje kapinių dalyje, priejo pro dr. Antano Montvidio, Stasio Vainoros, Antano Tamkevičiaus, dr. Jono Šliupo paminklą ir įžengė į Jono Evanso suorganizuotą vėliavų alėją.

Kairėje pusėje buvo didžiausia, gražiai nulyginta žalia pieva, kuri rios viduryje stovėjo dr. Kaziu Griniui pastatytas paminklas. Buvusias prezidentui ir kovotojui paminklą pastatė lietuvių visuomenė. Pieva buvo papuosta užaugiom edulem, kriū dvi jau keturių dešimt metų medelius. Paminklą prižiūri kapinių vadovybė.

Eisenai priėjus prie estrados, kapinių vadovybė ir jos pakvietusi žmonės sulipo ant estrados.

Visiems suėmus ant estrados, o legionieriams bei žuliams susirinkus aplinkui, Aldona Daukuviene parnešė solistą Alėdrą Brazį. Solistas, sutaręs su orkestru, pradėjo žiūrėti pirmos vietos sugiedoto Amerikos himną, o vėliau užrašė Lietuvos himną. Vėta pastebėti, kad kapinėse stovį naminklas dr. Vinciu Kudikiui, Lietuvos himno autorini. Tai a liko Lietuvos Tautinių Kapinių vadovybė. Paminkle iškalta vienas himno parafras: "Tegu saulė Lietuvos...".

Chicagoje buvo paleistas gandas, kad solistas Algirdas Brazys sunkiai operuotas, jame negalėjęs dainuoti. Jis negalėjęs visos kūtinės laisvai naudoti. Bet kai užrašė Amerikos, o vėliau Lietuvos himną, tai nuskambėjo per visas kapines. Zalubos orkestro nesigirdėjo, o Brazio balsas skambėjo visose kapinių kalnuose ir slėniuose.

Daukuviene tuojau paprašė Amerikos legiono pagerbti kapinėse žuvusius Amerikos karius.

Prie estrados atneštos Amerikos ir Lietuvos vėliavos. Nepaprastai gražiai kalbėjo apie Amerikos ir Lietuvos karius pasakė legiono atstovai. Paprastai legionieriai kalbėdavo angliškai, bet šį kartą legiono atstovas kalbėjo gražiai lietuviškai. Kirčiai ir skiemenys buvo savo vietoj.

Maldai sukalbėti buvo pakviestas kan. Kostas Bubelys. Kalbėjo gražiai, prūsisku akcentu, bet kiekvienas žodis suprantamas. Atrodė, tarytum būtų kalbėjęs pats kun. Ansas Trakis prie kurio balso Chicago lietuviai jau yra įpratę ir gerai supranta.

Daukuviene pakvietė kalbėti J. Kauz. Tautinių Kapinių pirmininką. Pirmininkas repasinuodavo puikiai progą paleisti kelias mintis apie Tautinių kapinių svarbą, jų reikšmę dabartiniame lietuvių gyvenime ir lietuvių tarpe reikalinga tolerancija, bet jis nepasinaudavo šia progą ir apie kapines ne žodžio netarė. Jis pareiškė, kad kapinės tvarko visuotinio sklypų savininkų išrinkti direktoriai ir supažindino kapinėse susirinkusius su išrinktais direktoriais. Neišrinktų nepaminėjo.

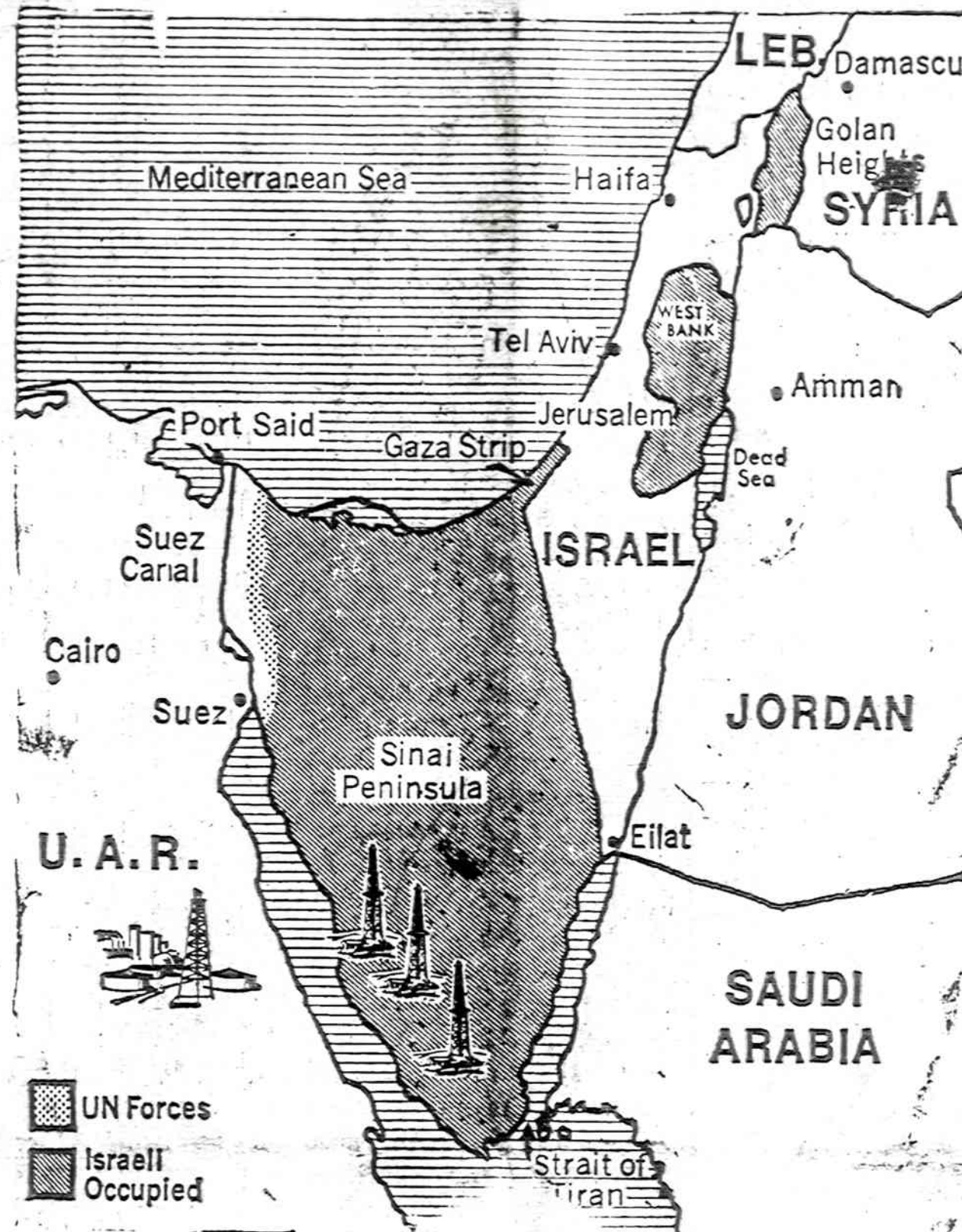
Tada, prie mikrofono vėl priėjo Daukuviene, ji ir vėl kreipėsi į solistą Brazį, kad šį kartą jis padainuotų. Dainininkas Brazys, susimerkęs su orkestrėliu, užtraukė "Apleista". Nei Sophie Barkus, nei Augustas Barkus šermentinėse, bažnyčiose ar kapinėse niekad nedainuodavo, bet Daukuviene kartu su visais dainavo.

Tada buvo pakviestas pagrindinę kalbą pasakyti inž. Valdas Adamkus, vidurvakarių valstybių gamtos taršos prižiūrėtojas, drąsiai liūdijęs kongreso komitetui ir atsidares duris į Baltuosius Rūmus. Šiandien jis yra įtakingiausias lietuvis Amerikos politikoje. Jis lengvai kerta rusiškai, o kai reikia, tai su rusais gali pasikalbėti šančių kalba. Prez. Reaganas jį paskyrė Amerikos taršos delegacijos pirmininku. Jis buvo įvairiose Rusijos vietose. Buvo nuvykęs ir į tasų pavergtą Lietuvą.

Jis tiksliai pasikalbėjo su rusais, bet Tautinėse kapinėse jo kalba buvo pertrūkusi. Jis stovėjo toli nuo mikrofono, tai vejas kartais jo kalbą nunešdavo, dar nepasikūsus mikrofono. Bet ką klausytijai girdėjo, tai turėjo

Britų premjerė Margare Thatcher tariasi su Izraelio valstybės atstovais apie kelis gana svarbius abiejų valstybių reikalus.

Premjerė Thatcher pareiškė Jeruzalėje susirinkusiems Izraelio vyriausybės atstovams, kad Jasir Arafato vadovaujami palestiniečiai negali dalyvauti jokioje Artimųjų Rytų taikos konferencijoje.

prasmę.

Daukuviene orkestrėliui liepė sugroti dar porą melodijų, o Brazys liepė padainuoti. Kada tas buvo baigta, tai iš eilės jį padėjo visiems dalyviams, prisidėjusiems prie 75 metų sukakties programos, o vėliau jį liepė visiems pasilikti kapinėse, pasiklausyti rekordų, pasivaikšioti po kapines.

Tvarkingai ir skubiai jį atliko minėjimo programą per vieną valandą.

Diena pasitaikė graži. Šilta. Buvo debesuota, bet nebuvo lietaus, saulė nekaitino ir pūtė stiprus vėjelis. Kapinėse fotografavo Martynas Nagys ir Al. Vaitis. Kapinių garsiakalbis dažniausiai grojo "Apleistus" o busas išvažiavo lygiai antrą valandą ir pasiekė Western ir 71, kur išlaipino Marquette Parko keleivius, o kitus nuvežė prie Dariaus Girėno postą.

Vyrauja įsitikinimas, kad Nakasone laimės parlamento rinkimus.

Antradienį aukso uncija kainavo \$234.

KALENDORELIS

Gegužės 28 dn. — Augustinas, Rima.

Saulė teka 5:20, leidžiasi 8:16. Saulėtās, šiltesnis.

ISLEIDŽIAMŲJŲ TARPE NĖRA NĖ VIENO LIETUVIO

Sovietų valdžios atstovas Berno konferencijoje įteikė sąrašą amerikiečiams

WASHINGTON, D. C. — Sovietų valdžia, vykdydama Hel sinkio nutarimus leisti karo metu išskirtoms šeimoms susijungti, nutarė išleisti iš Sovietų Sąjungos 117 žmonių.

Atrodo, kad sovietų valdžia norėdama sumažinti viso pasaulio komunistams primetamus kaltinimus apie pagrindinių žmogaus teisių laužymą, nutarė išleisti bent dalį atskirtų šeimų.

Valstybės departamento atstovas, patyręs apie tokių sovietų valdžios nutarimą, pareiškė pasitenkinimą, kad sovietų valdžia vis dėlto padarė pirmą žmonišką žingsnį.

Praeitą savaitę sovietų valdžia atsiuntė į Washingtoną naują ambasadorių Dobrininą. Ji būtų galėjusi įteikti jam išleidžiamų žmonių sąrašą, bet ji dar laukė žinią savaitę ir sąrašą įteikė Berno posėdžius baigiančiai JAV ir Sovietų Sąjungos komisijai.

Lietuviams labiausia rūpi patirti, ar išleisti tarpe yra lietuvių. Tuo tarpu tikslios žinios dar nėra, bet sen. Simon išaiškino, kad Illinois valstijon atvyks tikrai trys asmenys. Jų tarpe nėra nė vieno lietuvių. Galimas daktas, kad išleisti tarpe gali būti vienas kitas lietuvis, bet laikraščiu einant ir spaudą, dar nepatirta, ar bus bent vienas lietuvis. Greičiausiai, kad nebuvo, nes rusai vengia išleisti lietuvius. Jie greičiau lietuvių išsiųs į Sibirą negu išleis į Ameriką.

Valstybės departamento atstovas Charles Redmond pareiškė, kad JAV vyriausybė jau nuo 1953 metų pradėjo reikalauti, kad sovietų valdžia išleisti Amerikos piliečius, buvusius sovietų karo jėgų okupuotoje Rytų Europoje, bet rusai labai lėtai šį klausimą sprendė. Sovietų valdžia baigiaminiame akte pripažino, kad ji leisianti karo metu išsiskyrusioms šeimoms ir vėl susijungti, bet savo pažadų netešė.

Išleisti tarpe yra vienas Amerikos pilietis, kuris Antrojo karo pradžioje nespėjo iš sovietų pavergtos Rytų Europos išvažiuoti, bet buvo suimtas ir išvežtas sunkiems darbams, Ameriko-

je gyvenanti jo šeima visą laiką reikalavo, kad rusai jį išleisti, bet sovietų valdžia nepripažino jam Amerikos pilietybės ir buvo išvežusi į tolimą šiaurę. Atrodo, dabar jis bus išleidžiamas į Ameriką.

Visą apskaičiavus, 117 išleidžiamų žmonių sujungs tikrai 36 karo metu atskirtas šeimas. Sovietų atstovas Berne pareiškė, kad valdžia išleis dar kelias moteris, ištekėjusias už Amerikos piliečių. Vyriausybė turi išspręsti, ar tos moterys tikrai buvo pasiryžusios sukurti šeimas, ar jos yra pasiskiusios šitokių būdu išvažiuoti į užsienį.

GARSAS YRA TRUPUTĮ LĖTESNIS

WASHINGTON, D.C. — Iki šio meto garso greitis buvo skaičiuojamas 741.5 mylių į valandą. Skaičiuojant metrais garso greitis yra 331.45 metrais į sekundę. Europa ir daugelis valstybių garso greitį skaičiuoja metrais, o Amerika jį skaičiuoja myliomis. Dabar Kanados mokslininkas dr. George S. K. Wong, Otavos universiteto laboratorijoje dirban tis fizikas, tiksliai nustatė, kad garso eina 741,1 mylia į valandą, arba 331,29 metrus į sekundę. Skirtumas mažas, bet turint galvoje dabartinius apskaičiavimus, garso eina 0,4 mylias lėčiau, negu iki šio meto buvo skaičiuojama.

Dr. George Wong apskaičiavimai yra tikslūs. Jis pranešė JAV Matavimo Biūrai, kuris pranešė aviacijai, laivynui ir kitoms įstaigoms patikslinti apskaičiavimus.

Aukštesnėje Amerikos mokyklose stiprėja įsitikinimas, kad nuo sovietų kariu teks gintis apmokytiems kariams.

Satelito atsiųsti duomenys nurodo, kad "Pride of Baltimore" andros metu nuskandino iš viešaus pradžios pūsti vėjas.

Šiaurės Atlanto Sąjungos karo ministeriai nutarė varuoti dūš, jeigu sovietų karo jėgos veržtųsi į Vakarūs.

PREZ. REAGANAS BALTUOSE RŪMUOSE TARĖSI SU HONDURO PREZIDENTU

JAV padės Honduro valstybei, jeigu ją pultų, ir jos teritoriją veržtųsi komunistai.

WASHINGTON, D. C. — Prezidentas Ronald Reaganas vakar gana ilgai tarėsi su Honduro prezidentu Jose Azcona Hoyo įvairiais abi valstybes liečiančiais klausimais.

Abu prezidentai patenkinti vykusiais pasitarimais. Jėdu priėjo išvados, kad nė viena valstybė nebus verčiama varuoti jėgų prieš kitą valstybę. Centro Amerikos demokratinės valstybės yra pasidėjęsios nevartoti prievartos.

Bet jeigu į Hondurą bandytų įsiveržti ginkluotos komunistų jėgos ir Honduro vyriausybė paprašytų JAV pagalbos, tai JAV mielu noru padėtų Honduro vyriausybei gintis nuo ginkluotų komunistų gaujų.

Nicaraguos karo jėgos kelias atvejais bandė naudoti Honduro teritoriją, kad galėtų pasiekti Salvadorą, bet Honduro vyriausybė pasiuntė savo karius į pasienį, kad neišveržtų. Nicaraguos, Kubos, Rytų Vokietijos ar Čekoslovakijos ginkluotos grupės į Honduro teritoriją, tai Honduro kariai saugos sienas. Jau dabar strateginėse pasienio vietose yra įrengti apkasai, kurie apsaugos sieną saugojančius karius, jeigu kas bandytų panaudoti Salvadoro ar Guatemalos žemes, kalnus, ar upelius.

Prezidentas Reaganas ir prez. Azcona Hoyo paruošė bendrą pranešimą, kuris įspleja Nicaragū, kad nebandytų naudoti kaimyninių valstybių teritorijos kitoms valstybėms pulti. Dabar Nicaragūj suorganizuoti ginkluoti būriai, peržengę Honduro ir Guatemalos teritoriją, puola Salvadorą. Honduro kariai nelei ginkluotoms gaujoms pulti iš Honduro, žygiuoti į Guatemalą ir pulti Salvadorą.

Nicaragua NESUTINKA PASIRASYTI

Keturios Contadoros valstybės reikalauja, kad Nicaragua su tiktu priimti Contadoros pasiūlymą, bet prez Daniel Ortega Saavedra nesutinka pasirašyti jokių dokumentų.

Tai reikia, kad Nicaraguos prezidentas neišleis laikytis žodžio ir apgaudinėja keturias Contadoros valstybes. Didžiausią pasitikėjimą Nicaragūj pareiškė naujas Peramos prezidentas. Jau piratė Venezuela, bet aiškėja, kad nei šios dvi valstybės negali pasitikėti Nicaragūj, nes ji turi kitus planus. Jo-ies ginkluotos gaujos veikia Salvadore. Kol Nicaragūj esančios ginkluotos grupės nebus nuginčiuotos, tai nieko iš susitarimo neišis.

Prez Azcona Hoyo ir prez. Reagano paskelbtas dokumentas yra paremtas susitarimu ir jėga.

Arlington kapinyne buvo pastatyta JAV vėliavėlė prie kiekvieno ten palaidoto karie.

Paskutiniu dešimtmečiu Amerikos kalėjimuose moterų skaičius patrigubėjo.

Pakistano sostinėje išsprogdintos Saudi Arabijos ir Pan Amerikos įstaigos.

MODERNI MOZAIKA IR MAGARYCIOS

Dėsto šio skyriaus redaktoriai

PASAKAITE APIE NETURTINGŲJŲ APIPLĖSIMUS

Vieną sykį bėdas žmogelis ėjo į mišką medžių krsti ir su savim pasiėmė tarbelę, kurioje buvo idėta duonos gabalas ir trupučukas lašinių. Pasiekęs mišką, jis padėjo tarbelę prie kelmo ir nuėjo į darbą. Tuom tarpu atbėgo kipiškukas pasiga-vo maišelį ir nudūmė tolyn. Vargšas žmogelis, kirtęs ki pietų, pavargo ir išalko. Eina jis užsikąsti, bet prie kelmo nieko neranda. Taip jis išbuvo neval-ges iki pat sutemos.

Tuom tarpu velniukštis nu- bėgo į pragarą ir pasigyrynė ka- jis atliko. Senesni velniai pa- žiūrėjo į jį ir emė barti: „Jau- ir mums yra gėda, kad tu api- plešei tą nelaimingąjį, aumda- mas jam paskutinį duonos kasi- ni. Sugražink kas jam priklauso, o už pasūtą atidurbk tiek, kiek- jis iš tavęs norės.“

Kipšas rangėsi, argumentavo, bet visgi buvo priverstas eiti pas tą žmogelį ir su juom atsi- lyginti. Pasiekęs vargšo stubė- lę, jis briaunas į vidų ir sako: — Tavo tarbelė aš buvau pa- siėmęs. Bet nesakyk, kad pavo- giau, nes tai būtų melagystė. Aš norėjau atiduoti tą maištelį neturtingiems peklos darbinin- kams, kurie visai nieko neturi. Tu gi esi priešingas mums ir visai pragaro sistemat. Todėl, jei nori, kad aš tau nenulipučiau skūros, pasirašyk, kad savo no- tu pasiducdi pragaro, globai ir

kad daugiau nemurmėsi apie savo tarbą ir duoną.

— Ka tu čia šneki, — atsakė žmogelis, — ne gana, kad tu atė- mei iš manęs maištelį ir alkanu šlaikėi visą dieną, dar nori kad aš savo duoną tau paduo- čiau ir būčiau tavo vergu. Juk tu mane numarinsi iš bado!

— Nieko panašaus! Tu būsi pragaro pavaldinai, dėvėsi, rai- goną kepure, valysi su mumis iš vieno kaitilo; matyti kaip mes kankinam pagautas dūšias ir mes apsaugosim tave nuo pik- tų dvasių...

— Nesidinkis iš mano baku- žės, nes visko ko aš pagėdauju, tai būti ramybės ir laisvėsje, — šūkio žmogelis.

Matytumas, kad gadinimai- nieko negalinti, velniukštis nu- aūtė tarbą ir dūmė lauk... Su- grįžęs į pragarą, jis pasakėjo savo perdėtinams, kad tą žmo- gelį reikia pasiūsti į cysčių nes- jis yra priešingas pragarui ir vieša prieš jį burnuoja.

Vyrtausias velnias nusisypso- jo ir tarė: „Tu esi melagius ir intrigantas. Eik iš čia lauk! Tau tiktu būti ne mūsų šeimo- jės, bet kokios nors sovietiškos provincijos komisaru“. Ir tą kip- šą išvarė pro geležines duris.

Neilgai trukus, jis atidūrė tarybinę Lietuvą ir užėmė sa- augos komisaro vietą.

— Gerė

Tikrai Moka Aispėti

Viena ponis susitiko sekli- detektyvą:

— Tai tamsta, turbūt, gali at- spėti kiekvieną žmogų?

— Taip, gerbiauoji. Matai tamsta šia linkme ateinantį žno- žų? Aš jo nepažįstu, bet galin tvirtinti, kad jisai nėra vedęs.

— Ar tamsta neapsirikai?

— Jokių būdu! Tik pažūrėk tamsta: apykaklė nešvari, švar- kas neturi net dviejų sagų. Ap- siaustu viena saga ką tik laiko- si. Jei jis būtų vedęs, žmona, be abejoj, paduotų jam švarą apy- kaklę, išiųų sagas ir neleistų į gatvę išeiti nesutvarkiusiam.

— Gerbiamasis, prašau tam- stą — skaitytis su žodžiais! Juk tai manc vyras...

Atstumas Nuo Žemės

— Ponas kapitone, laivas skęs- ta. Kaip toli esame nuo žemės?

— Tris kilometrus

— Į kurią pusę?

— Žemyn.

Teisme

— Ar tamsta gailėsi, kad me- tei molinį puodą į kaltinamojo galvą?

— Labai gailiuosi, pone teise- jau. Puodas buvo visai dar nau- jas ir į šipulius subirejo.

Kad Nebūtų Blogiau

Karaliai Pilypui Makedonie- ciai kažkas parė išstremti vie- ūą makedonietį, kuris piktai apie jį kalbėjo.

— To tai niekad negalėčiau padaryti, — atsakė karalius.

— Kodėl?

— Tuomet jis apie mane dar blogiau kalbėtų.

Kaip Ir Sena Pasaka

— Tamtos šuo vakar įkando vošvienę net tris kartus

— Labai gaila, bet už tai aš neesu atsakingas.

— Nesvarbu atsakomybė. Tą šunį norėčiau nupirkti iš tam- tos.

Geras Sekasi

Žinai, užsėdėjau veidrodžių krautave.

— O kaip sekasi biznis?

— Gana gerai. Kai padedu dolerį prieš veidrodį, tai matau du.

Geras Vaistas Nuo Ilgesio

Neseniai iš Rusijos atvykę pasakoja, kad Maskvoje jie yra girdėję tokį, rušį, tarpe plačiai pasisklidusi, anekdotą:

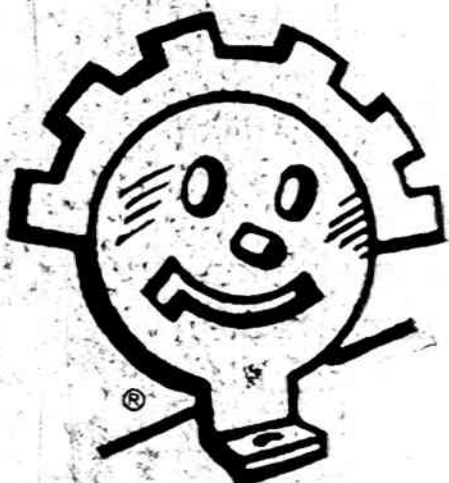
Rusui pavyko išsprukti iš So- vietijos į kaimyninį laisvą kraš- tą. To laisvojo krašto policija susidomėjo dviem dėžutėmis pi- liulių, kurias rado to, į laisvę pasprukusio žmogaus kišeniuje. Jisai paaiškino.

— O, tos tai yra nuo galvos skaudėjimo. Ši antra dėžutė — tai nuo nematinių skausmų.

— O kodėl dėžutė dangtelio- se yra Stalino atvaizdas?

— Susidomėjo laisvo krašto, itari- mams linkusi, policija.

— O, tai tam, kad aš tėvynes išsilgiūni niekad nesusingčiau — užtenka tik pažūrėti į tą vei- da ir visos tėvynės ilgesys pra- dingsta.

Nepaprastas Magikas

— Tu matai tą žmogų? Jį mes būtina turime pakviesti į draugi- jos koncerto programą.

Žinai, žmonės labai mėgsta ma- gikus, o šis žmogus yra nepapas- tas magikas!

— O iš kur žinai, kad jis yra nepaprastas? Ar matei jį kokia- me teatre?

— Ne. Bet tik įsavaizduok, aš mačiau kaip jis ėjo į restoraną apšepusių pavarinių patų, o išėjo puikiais kaliniais apsilvi- kes...

— Ponas daktare, koks tai vy- ras atėjo ir klausia ar ne trūksta jam vieno paciento.

— Kokių būdu jam tai atėjo į galvą?

— Jo žmona pabėgo su kuom- tai ir jis spėja, jog tai turėta bū- ti bepročio.

Pasikalbėjimas Maikio su Tėvu

— Tėvai, einu į mokyklą, gau- ir North Carolina srityje esantį New Hill Amerikos ūkininkų je ne visą gali sužinoti. Gal tu. Tėve, man galėtum padėti.

— Gyvenimas kasdien eina pir- myn, o mokykla yra asilikusi, — tarė Tėvas.

— Aš mačiau, kad be mokyk- los žmonės yra labiau atsilikę, ne- gu mokykloje buvusieji, o pats, Tėve, man pasakoji kitoki daly- ką.

— Gyvenimas vietoj nestovi. Kasdien eina judėjimas. Mes ma- tome, kad žmonija kasdien žen- gia pirmyn. Tuo tarpu mokyklų programis ateina vėliau. Kai iš kasdieninio gyvenimo žmonės patiria naujo, tai tiktai vėliau tos naujovės ateina į mokyklą. Grai- ku mokyklose žmonės pradžioje dėstė, kaip reikia logiškai moky- ti. Sokratas buvo didžiausias mo- kytojas. Tada rašto dar nebuvo, jis buvo graikiškas, bet žmonės jo nesuprato. Pats Sokratas mo- kėjo graikai, logiškai pakalbėti. Kiekvienas mokiny ateidavo į Atenų aikštę, atsisėdavo prieš saulę, sildėsi ir klausėsi mokyto- jo. Vėliau atsirado ir daugiau mo- kytojų, bet kol vieni išmoko lo- giškai galvoti ir savo mintį su- prantamai dėstyti, tai ir kitose vietose įvedė Atenų mokyklas. Dar vėliau įkalė raštą, o arabai Europai atvežė universitetus. Sa- lamankoj ispanai pirmieji iš ara- bų pramoki matematikos, astro- nomijos ir literatūros.

— Šiaurės Karolinos gyvento- jai prašo vyriausybę nusiųrno- bylini Raleigh miestelio. Aš nie- ko nesuprantu. — tarė Maikis.

— Klausiau mokytojų. Jie taip pat nesupranta. Gal, sakau, kar- tais tu, Tėve, man paaiškintum.

— Tavo mokytojai — jauni žmonės. Rusų jie dar nepažįsta, todėl jie ir tau negali paaiškinti, ką tai reiškia. Aš turiu daugiau patyrimo negu tavo mokytojai. Tu tik pasiklausyk:

— Rusų pavergtų Ukrainoj ru- sai pastatė Černobyl miestelį. Jie pastatė tą miestelį 50 mylių į šiaurę nuo Kijevo. Jie užtvė- kė upelį, pastatė paprastų plytų daržinę, uždėjo blėkinį stogą ir pavadino Černobylu. Ten jokio miestelio nebuvo, bet rusai ma- nė, kad amerikiečiai pastebėję žvilgančią blėkę, galejo manyti, kad ten įrengtas atomo reaktori- us.

— Bet tikrąjį atomo reaktorių komunistai pastatė 15 mylių į vakarus ir 25 mylias į šiaurę Pri- pečio mieste, kad visai ame- rikiečiai nežinotų, kur tas reak- torius iš tikrųjų yra.

— Šių metų balandžio 26 dieną reaktorių sprogo ir paleido la- bai pavojingas sproguosio atomo dujas. Gorbicovas žuvo, kal amerikiečiai sužinojo apie Černo- biliaus užtrauktą nelaimę, bet ji- autarė rusams nieko nesakyti, kad amerikiečiai nesužinotų. Ir nesakė. Bet pavojingos dujos už- ė dienu pasėkė visą Vakarų Eu- ropą, o praeitą savaitę pasiekė

North Carolina srityje esantį New Hill Amerikos ūkininkų laukus. N. Carolinos vyriausybė uždraudė ganyti galvijus New Hill srityje, neleido naudoti mel žiamų karvių pieno bei jokių žalumynų, kad atneštos dujos ne apkretų gyventojų. Visą North Carolina prašenko, kad vešas per 8 dienas atnešė Černobytyje sproguosio atomo pavojingas dale- lytes. Raleigh gyventojai nežino, kur yra Černobilis. Jie prašo vy- riausybės, kad juos apgintų nuo Černobilio pavojingų dujų.

— Reiškia Černobilio visai nėra? — paklausė Maikis.

— Černo — rusiškai reiškia juodas, o byl — buvo, — atsakė Tėvas. — Ten, kur rusai skelbė, kad buvo Černobilis, ten stovi tuščias juodas laužas, o Černobi- lio reaktorių stovėjo Priepetės miestelyje. Kai ukrainiečiai iš švedų sužinojo, tai jie visi pradė- jo bėgti į Kijevo, Maskvą ir di- zesnius miestus bėgo iš Pripe- tės. Jiems daug palikti nereikėjo, nes jie nieko neturėjo. Po tris- dešimties metų gyvenimo bute. Pa- siėmė vaikų ir bėgo. Valdžia ap- vežė 18 kilometrų ratą ir liepė visiems bėgti. Kur buvo Černobi- lo dirbtuvė, ten buvo juoda likstanti vieta.

— Sproges Černobilio reaktorių šiti savaitės rūko, užkretė visus Pripečio gyventojus. Užkrėsti šėsimtys tūkstančių ukrainiečių. Jie bėga nuo sproguosio atomo. Vieni pakliūje miršta, o kiti užkrėstieji mirs neclimoje atei- tyje. Atomus sugadino jų kepe- tis, plaučius, širdį — atsakė Tė- vas.

— Jau pripratome prie daug- io dalykų: prie moteriškų batų- ly, per kuriuos moterį pirštai, prie kojų be pančėkų, prie suk- nelių apkarpytų iš abiejų galų ir pan.

— Bet prie vieno negalime ipras- tyti, tai vyriškų kelnų, kurias dė- vi mūsų „leidės“.

— Jeigu išsipildytų tik dešim- ta dalis tų pažadų, kuriuos patie- kė kandidatai prie rinkimus, tai Amerikoje būtų tikras rojus!

— Jei nori palirti kaip biedni yra Amerikos lietuviai, pasiūlyk nu- spirkti lietuvišką knygą. Tada kiekvienas pasakys, jog neturi pinigų.

— Jau pripratome prie daug- io dalykų: prie moteriškų batų- ly, per kuriuos moterį pirštai, prie kojų be pančėkų, prie suk- nelių apkarpytų iš abiejų galų ir pan.

— Bet prie vieno negalime ipras- tyti, tai vyriškų kelnų, kurias dė- vi mūsų „leidės“.

— Jeigu išsipildytų tik dešim- ta dalis tų pažadų, kuriuos patie- kė kandidatai prie rinkimus, tai Amerikoje būtų tikras rojus!

— Jei nori palirti kaip biedni yra Amerikos lietuviai, pasiūlyk nu- spirkti lietuvišką knygą. Tada kiekvienas pasakys, jog neturi pinigų.

KAS TĖV VYKITA

LIETUVA UZ GELLZI.ES UZDANGOS

Pilkas strazdelis,
Miško paukštėlis,
Klausė gegutės,
Paukščių močiutės:

Kas reik daryt,
Kur hidzas vyti?
Ner jau miškeliu.
Nei tų berželiu.

Miškas išskintas,
Krūmas sumintas,
Dirvos nesėtos,
Neapžiūrėtos.

Duona jau nyksta,
Niekas nebedyga,
Žemė ta juoda
Vaisiaus-neb-duoda.

Karvės išnyko,
Trašos neb'liko.
Laukai hearti,
Kiek dalis karti.

Sienas nepjautas,
Pūsta nebkrautas.
Ner pjovėjėliu,
Nei grėbėjėliu.

Ai, tamsios dienos
Čion už tos sienos
Skurdūs kolchozai,
Valdo vaikėzai.

Žmonės suvytė,
Rūbai nukritė,
Rykštėmis plaka,
Kraują jų laka.

Drasi gegutė
Jau neb'linksmutė.
Kuku sušuko,
Krūman išmuko.

Slėpkimės, broli,
Rūšas neb'toli
Laukas akylas
Miškas ausylas.

Žmonės, žvėreliai,
Papi paukšteliai,
Albam ar lesam,
Sekami esam.

Tyliai tupėkim,
Toli žiūrėkim.
Jie čion atvyko
Ir mūsų tyko.

Perkūnas

„Man vis tas pats“
Jis sau dainuoja,
Ar darba dirb, ar patingėt.

Ar Brojaž džiaugis ar delftoja,
Jis to nemori nė gūdeli.

VASARIO 16 DIENOS MINEJIMAI VOKIETIJOJE

(Tęsinys)

Baigė savo žodį V. Biržėvičius Vytauto Didžiojo muzikais laisvės varpe Kaune prašytas išdėmėtinais žodžiais: Tai skambėk per amžius vaikams Lietuvos — tas laisvės nevertas, kas negirdi jos. Ne pažindis, bet puikus vertimas į vokiečių kalbą toks: So tont's durch die Zeiten, dass ein jeder es achtet — Wer die Freiheit nicht schätzt, ist der Freiheit nicht wert.

Sventas paskaitininkas buvo Vokiečių Bundestago Johannes Gerster. Meninę programą pranešinėjo abiturientė Inga Bitautaitė. Pradėta J. Degutytės eilėraščių Mažutė. Deklamavo D. Navickaitė. Alfr. Pranckaičio į vokiečių kalbą versta "ta pati" eilėraščių padeklamavo Gabija Diavaitė. Mišrys choras darniai pachaivavo penketą mūsų liaudies dainių ir G. Verdi išromantų giesmę. Tautinių šokių grupė, palydimą orkestro, pakaitomis su dainininkais, gražiai sušoko pėpurinę, Padūkėlių, Sadutę ir Astuonių. Kankliavo klyvlendietės R. Bublytė ir Kr. Kampe. Duetu, "trio ir kvartetu jautriai dainavo S. Alksnytė, V. Janutaitė, stud. M. Gaižauskaitė, E. Kirskytė, J. Frėteris ir A. Herbsas. Švelniai skambėjo mergaičių ansamblio dainos. Ištari meninė programa baigta orkestro grojimų svajungiu laktiungiu vėlu.

Visiems programos ruošėjams bei atlikėjams suėjus į sceną, nusisūdyti jiems, ypač choro bei orkestro dirigentui muzikos mokyto. Arvydui Paltinui ir tautinių šokių grupės vadovei Zivilei Grodbergienei, padėkojo LB valdybos pirmininkas Juozas Sabas. Abu vadovai apdovanoti gėlėmis.

Po netrumpo programos svečiai tildė troškulių Vokietijos lietuvių jaunimo sąjungos parūpinimą kava bei šaltais gerimais ir malšino alkį Romuvos lietuvių moterų klubo paruoštais mėsiskais užkandžiais. Pertvarkius salę šokiams, jie ir prasidėjo, smagiai grojant niekad nepavargstantiems Petrikaičiams iš Wermelskircho. Tik nedauge, šis svečių prieš vidurnaktį apleidė salę. Šokiai vyko iki 1 val. nakties, bet daugelis išsimaigaviliamskaitė ir Tanja Huberytė. šiu tautiečių dar porą valandų.

neįstengė atsitraukti nuo gerimų baro ir baigti išbėgėjusius pokalbius.

Minėjimo aprašymus išpausdino penki vokiečių dienraščiai, pailustruodami juos kalbėtojų, šokėjų ir publikos nuotraukomis.

Vasario 16-tą Romuvoje 11 val. pakelta Lietuvos trispalvė, sugiedotas tautos himnas. Hue-tienfeldo katal. bažnytelėje per pamaldas pamokslė kun. Jonas Dėdinas priminė, kad šiandien mūsų gimnazija švenčia ne tik Lietuvos nepriklausomybės atstatymo metines, bet ir savo var-do diena. Vardas įpareigoja ne-šiotoją būti jo vertu.

RASTATT

Siemet raštatiškiai pirmieji suskato paminėti Vasario 16-tą. Lie-tavos nepriklausomybės atstatymo metines jie atšventė vasario 8 d.

Eumeninės pamaldos Dvylikos apaštalių bažnyčioje laikė abu Vasario 16 gimnazijos kapelionai: katal. kun. J. Dėdinas ir evang. kun. Fr. Skėrys. Savo pamokslė kun. Fr. Skėrys skatino daugiau pasitikėti Dievu, negu jėga. Pa-teikė Šv. Rašto pasakojimą, kaip mažas Dovydas nugalėjo stip-ruolį Galiotą. Dovydui laimėjimą atnešė pasiūkėjimas Dievu ir jo pagalba, kurios jis nuoširdžiai prašė, prieš eidamas į kovą. Šv. Mišias aukojo kun. J. Dėdi-nas. Rastatto lietuviai — gražia-balsiai. Per pamaldas gražiai skambėjo lietuviškos giesmės.

Į parapijos salę susirinko apie 70 tautiečių ir jų draugų. Pasi-tiprinus kavute ir pyragais, VLB Raštatto apylinkės pirmininkas Paulius Gustaisis sveikinimu ati-darė šventę. Kalbą pasakė kun. Fr. Skėrys. Jis perskaitė Vasario 16 Akta, paaškindamas, kaip to istorinio dokumento paskelbti pradai buvo įgyvendinti mūsų sa-vanorių kūrėjų drąsa ir aukomis. Vokiečių kalba prelegentas išvardijo, kokius nepaprastus lai-mėjimus visose srityse pasiekė Lietuva, būdama laisva ir neprik-lausoma, įrodydama, kad ji lais-vės tikrai buvo ir yra verta.

Eilėraščius deklamavo ir dai-navo keturios Vasario 16 gimna-zijos mokinės: Gabija Diavaitė, Dalia Navickaitė, Ingrida Po-nakties, bet daugelis išsimaigaviliamskaitė ir Tanja Huberytė. Dainomis į meninę programą iš-

Dail. Zubano Mikšo ir Ignalinos.

IGNALINA TEVEIKIA

Dar vienai savaitėi praėjus po atominės katastrofos Černobylyje, pasaulio spauda: pranešė apie Tarptautinės atominės energijos agentūros specialistų vizitą Sov. Sąjungoje, kur jie bandė iširti avarijos Ukrainoje priežastį ir apimį.

Kaip ir ligšiol, sovietų valdžios organai buvo labai atsargūs su-teikti atvykusiems saugumo spe-

cialistams daugiau informacijų. Tačiau jiems buvo iš oro para-dyta vis dar tebesimlstantį jė-gainė ir išaiškinos priežastys, kodėl buvo pavėluota painfor-muoti pasaulį apie įvykių ne-laime. Tik su laiku paaiškės, ar tie 40 tūkstančių gyventojų, ku-rie pavėluoti (po 6 dienų) bu-vo evakuoti iš sprogimo palies-tos zonos, bus nuo branduolinės radiacijos nukenteję, ir kiek bus nuostolių dėl radiaktyvių sub-stancijų kritulių Ukrainos derling-os žemės plotuose.

Kai kurie sovietų mokslininkai spaudoje dar 1978 metais kėlė klausimą, ar, atsižvelgiant į ga-limas nelaimės, bus išmintinga statyti atomines jėgaines arti di-delių miestų ir žemės ūkiui nau-dojamų laukų. Kiek vėliau prof. A. Aleksandrovas, žymus sovie-tų fizikas ir Mokslų Akademijos pirmininkas, pareiškė, jog gerai prižiūrimos atominės jėgainės būsimos 100 proc. saugios, ir kad jos turėtų būti statomos kiek galima arčiau miestų, kad žiemos metu galima būtų išnaudoti iš jų išeinantį karštą vandenį namų centriniam šildymui. Tuo prin-cipu manoma panaudoti ir Ignalinos jėgaines vandenį Vilniaus miestui.

Vok. LB Buletėn.

Prof. Aleksandrovas dabar ma-to kiek atominės jėgainės yra saugios, ypač kai 20 km. atstume nuo Černobylio esantis 40 tūks-tančių gyventojų miestas turėjo būti paskubomis evakuotas.

Kai "Tiesa" (1984 X. 10), taip ir "Literaturnaja Ukraina" (1985 III. 27), rašė, kad statant minė-tas jėgaines buvo naudojama ne-tinkama statybinė medžiaga, blo-gos kokybės kiti įrengimai ir buvo prasta statybos priežiūra. Iš Černobylio jėgaineje kilusio gaisro galima spręsti, kad staty-boje buvo kažkas netvarkoje. Blogai buvo pastatyti reaktorių pamatai, jeigu dabar po įkaitusių agregatų bandoma pagilinti be-tonines grindis.

Netvarka bei samyšis pasitėi-kė ir po avarijos: gyventojų eva-kuacija iš pavojaus zonos (30 km. spinduliu aplink jėgainę) buvo pradėta tik po savaitės, t. y. kada žmonės jau buvo per-sunkti radioaktyvia tarša.

Sovietų radijas ir televizija pradžioje tyčiojosi iš Vakaruose keliamo aišarmo, sakydami, jog britai ir amerikiečiai skleidžia pramanytas žinias, norėdami su-kelti Sov. Sąjungoje nerimą. Kaip to aliarmo pavyzdį, rusai savo televizijoje parodė išvyks-tančius iš Kijevo britų studentus. Bet Ukrainos miestų gyven-tojai, matę ir televizijos filmą, suprato kitaip. Jie suprato: jeigu britai paskubomis evakuoja iš Kijevo savo studentus, tai reika-las yra rimtas. Tada ir vietos gy-ventojai, dar nepasibaigus moks-lo metams, pradėjo vežti savo vaikus į tolimesnes vietas pas gi-mines, o mokyklos paleido vaik-us į vasaros stovyklas. Valdžia patarė rūpestingiau plauti dar-žoves, neatidarinėti langų.

OKUPUOTOJE LIETUVOJE

Daug Nubavstų

Balandžio 5 d. "Tiesa" paskel-bė:

Nuo 1982 iki 1984 metų Laz-dijų rajono "Dainavos" kolūkyje ir Alytaus mėsos kombinatė veikė nusikaltėlių grupė, kuri įvykdė valstybinio turto grobi-mų itin stambiu mastu. Iš viso pagrobė 263 tūkstančius 214 rub-lių iš valstybės ir už 5 tūkstan-čius 557 rublius kolūkinio turto... Pinigai buvo grobstomi pirašant gyvulių sverius. Pirašyta 141 tūkstantis 860 kilogramų nepaga-minotos mėsos.

Lietuvos TSR aukščiausio-jo teismo bandžėnųjų bylą ko-lūkyje mubaudė nusikaltėlius. "Dainavos" kolūkiui pirmininkas M. Miliauskas neteko laisvės 15 mėnesių.

Tokių būdu įvyki, kurių pra-džioje buvo laikomas nereikšmin-gu ir traktuojamas kaip Vakarų propagandos prasimanymas, pa-galiau buvo apsvarstytas Sov. Sąjungos komunistų partijos poli-tiniame biure. Valdžia ėmėsi rei-kalingų apsaugos priemonių.

Vakarų Europos bendrosios rinkos kraštai nutarė uždrausti daržovių, mėsos ir kitų maisto produktų importą iš Sov. Sąjun-gos, Lenkijos, Čekoslovakijos ir kitų Vid. Europos kraštų, ku-riuos palietė Černobylio radiak-tyvūs krituliai.

Vakarų korespondentai pažy-mi, jog kitose Sov. Sąjungos vie-tose veikiančios atominės jėgai-nės, kurių viena yra Lietuvoje prie Ignalinos, po Černobylio avarijos nebuvo sustabdytos. Jos teikia žymią dalį Sov. Sąjungo-je sunaudojamos energijos.

— Vieni galėjo, kiti ir privile-jo sustabdyti nusikaltimą, bet to nepadarė...

Lietuvos Lėlių Teatrui — 50 m.

Kauno "Metropolis" kinc teat-re 1936 metų gegužės 6 d. pakilo uždanga pirmajam lietuviškam lėlių spektakliui "Silvestras Dū-delė". Lėles šiam pastatymui su-kūrė dailininkas Stasys Užinskas.

Siuo metu Vilniuje ir Kaune veikia du profesionalūs kolekty-vei, kurie yra pastatę apie 190 spektaklių.

Lietuvos lėlių teatro 50-mečio proga Meno darbuotojų rūmuose atidaryta S. Užinsko lėlių ir eskizų paroda.

Prekybos Centras "Nemunas"

Panevėžyje atidarytas naujas prekybos visuomeninis centras "Nemunas".

Po "Nemuno" stogu susilpo didžiausia mieste maisto prekių parduotuvė, dirbant savitarnos metodu, stiklinės taros supirki-mo punktas, deserto baras, jau-tesnė mubaudė nusikaltėlius. "Kon-dainavos" kolūkiui pirmininkas M. Miliauskas neteko laisvės 15 mėnesių.

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

LITERATŪRA, Lietuvos literatūros, meno ir mokslų 1984 m. metraštis. Jame yra vertingų, niekuomet nesenstančių, Vlado Krėvos, Igno Šlapelio, Vinco Maciūno, P. Joniko, V. Stankos, J. Ranko, dr. Kazio Grinčiaus, taip pat K. Matusevičiaus ir V. Meilaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis ir M. K. Ciurlonio, M. Šleikio, V. Kafubos, A. Rūkštelės ir A. Varzo kūrybos paveikalais. 365 pusl. knyga kainuoja tik \$2.

DAIŲ SVENČIŲ LAUKUOSE, poetės, rašytojos ir tautinių šokių pirmūnės Juosės Vaičiūnienės atsiminimai apie dainas, šventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir nedainuojan-tiems, gerintis autorės puikiai stiliumi ir surinktais duomenimis bei užkuliais. Studija yra 151 pusl., kainuoja \$2.

VIEŠO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Antano Rūčė aprašys, kas Juozo Adomaičio — Dėdės šerno gyvenimas. Tai ne sausa gyvenimo broučių aprašymas, bet tikslu to laikotarpio buities lėte patvirtinė studija, suskirstyta skirsniais. Ta 203 puslapių knyga parduodama tik už \$2.

LIETUVIAKASIS PAMĄRTS, Henriko Tomo-Tameliūno Romiai parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės Labuvos apskrityje duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam lietuvui. Lėdžiny iliustruotas nuotraukomis, pabaigoje duodami rytovardžių pavadinimai ir jų vertimai į vokiečių kalbą. Dažnai naudojamoje \$26 pusl. knygoje yra Rytprūšių šeimėlapis. Kaina \$2.

KĄ LAUKIAMS UŽMĖ, rašytojos Petronėšs Oriantaišės atsiminimai ir mintys apie samelės ir vietos neprik. Lietuvoje ir po maistais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius, bet kainuoja tik \$2.

JULIUS JANONIS, poetas ir revoliucionierius, nesupras-tas ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik a-fargio Jankino knygoje apie Juliano Janonio gyvenimą ir po-siją. Dabar būtų ji galima pavadinti kovotoju už žmogaus teises. Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja \$3.

BATIKINIS NOVELAS, M. Zosėnko kūryba. J. Vaitė-rius, 266 pusl. knygoje yra 40 skirtingų novelių. Kaina \$3.

Knygos parduoda Mūsų Lietuva, 1729 So. Halsted St., Chicago, IL 60606. Užsakant, pažymėti, kad knygas parduoda Mūsų Lietuva.

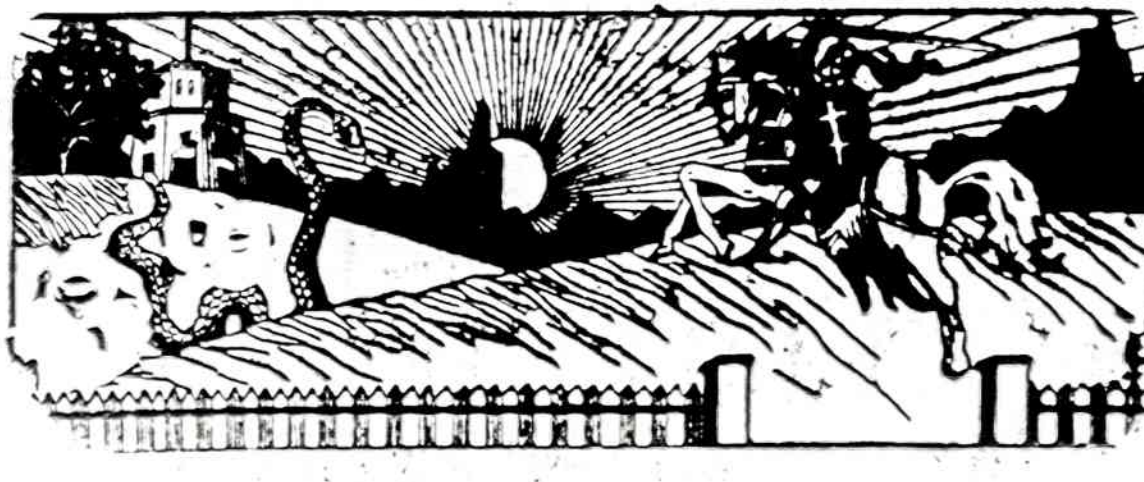
JAY DRUGS VAISTINĖ
2759 W. 71st St., Chicago, Ill.
• RECEPTŲJAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SAL-DURYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS
Atdara šiokiadieniais nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro.
Sėkmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.
D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistininkas
Tel. 476-2206

INFLAMMATION
Bayer® relieves the major source of arthritis pain Tylenol can't touch.
Tylenol works on minor arthritis pain, but does nothing for inflammation. Taken regularly, Bayer works on pain and inflammation giving fast, effective relief.
Bayer. The wonder drug that works wonders.
Read and know label directions. If pain persists more than 10 days, consult a physician immediately.

NAUJIENOSE GALIMA GAUTI:

1. Dr. Kazio Grinčiaus, ATSIMINIMAI IR MINTYS, III tomas \$10.00
2. Prof. Vaclovo Biržiškos, SENŲJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ ISTORIJA. I dalis 208 psl. \$6.00
II dalis, 229 psl. \$6.00
3. Miko Šleikio, LIUCIJA. proza. 178 psl. \$5.00
4. Janinos Narūnės, TRYS IR VIENA. Atsiminimai. 172 psl. \$5.00
5. Prof. P. Pakarklio, KRYŽIUOČIŲ VALSTYBES SAN-TRAUKŲ BRUOŽAI. 176 psl. \$4.00
6. J. Venclėvės, S. DAUKANTO LIETUVIŠKA VEIKLA. 60 psl. \$2.00

NAUJIENOS, 1729 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60606 slėp-kiše čekį ir pridėkite vieną dolerį persuntimo išlaidoms.

INŠ LIUDAS MIKŠYS,
60 metų studijavęs, kaip
IŠ PRAEITIES UKANŲ
ATEINA LIETUVA,
parašė 700 puslapių knygą, kurion sudėjo viską, kas bei kada ir ket kur, bet kuria kalba buvo parašyta apie Lietuvą, lietuvius ir lietuvių kalbą. Jis mokėd kartu su kun. Jaunium ir prof. M. Būga pas geriausius šimtmečio pradžios kalbininkus, padarė lietuvių kalbą liečiančias ištraukas, paruošė tikslius vertimus ir parė mums toliau studijuoti.
Kaina \$10. Knyga parduoda Mūsų Lietuva, 1729 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60606.
MĄSTIENOS
1729 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60606
— Naujienos, Chicago, 8, Ill. Wednesd. day, May 28, 1986

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN NEWS
Published Wednesday and Saturday
by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608 Telephone 421-6196

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS, USPS #7494000
Postmaster: Send address changes to Naujienos
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

As of January 1, 1980
Subscription Rates:
Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per six months, \$12.00 per 3 months. In other USA localities \$40.00 per year, \$22.00 per six months, \$12.00 per three months. Canada \$45.00 per year, other countries \$48.00 per year.

25 cents per copy
Nuo sausio pirmos dienos
Dienraščio kainos:
Chicagoje ir priemiestuose:
metams \$45.00
pusi metų \$24.00
trims mėnesiams \$15.00
vienam mėnesiui \$5.00
Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telef. 421-6100.
Lietuvių organizacijoms ir klubams: metams \$42.00, pusei metų \$24.00, vienam mėnesiui \$5.00.

NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryte iki 5 val. popiet. Šeštadieniais — iki 12 val.

VISIEMS REIKIA SUSIDOMĖTI DIDŽIAUSIA LIETUVIŲ ORGANIZACIJA

Jau liko tik tai vienas mėnuo iki Susivienijimo Lietuvių Amerijoje šimto metų sukakties. Ne vienas mėnuo, bet tikrai 30 dienų! O 30 dienų prabėga paskubom kaip žydinčios alyvos... Nespėję jos pasirodyti visoje pilnumoje, o, žiūrėk, jų jau nėra. Jos pradeda byrėti, jas pamatysi tikrai kiti metai, jei sulauksi.

Lietuvių organizacijų Amerijoje buvo šimtai. Jos įsisteigė, kai susipratę lietuviai atvyko Amerikon. Jie tuojau įsitikino, kad milžiniškoje žmonių jūroje atsiradęs žmogus prapuola. Nesant lietuvių organizacijų, lietuviai stojo į lenkų susivienijimus. Amerikoje nebuvo organizuotų rusų, gudų, latvių, yokičių, prūsų. Negirdėjome, kad lietuviai būtų įsijungę į minėtų tautų organizacijas ar susivienijimą. Lenkų susivienijime dar ir šiandien yra lietuvių, kurie ten įsijungė prieš 100 metų ar daugiau. Daugelis įsijungusių lietuvių mirė, bet į minėtą organizaciją įsitraukė jų vaikai.

Lenkams buvo didelė nujieta, kai lietuviai nutarė sudaryti savo fraternalinę organizaciją. Dauguma lietuvių išėjo iš lenkų susivienijimo ir įstojo į lietuviškąją.

Lietuvių tarpe jau nėra SLA steigėjų, bet narių tarpe dar yra žmonių, kurie prisimena SLA steigėjų, jų kalbas, jų rūpesčius, jų leidžiamus laikraščius. Seną vyrą SLA narių sunkiau sutikti, bet senųjų dar galima sutikti. Kai jas užklausi, tai jos papasakoja apie SLA metinius seimus, apskričių konferencijas, ruošiamus piknikus, organizacijų steigimas ir pastangas sustačius vasarvietes.

Mažesnės organizacijos išsilaikė 10, 20, 30 metų, stipresnės pajėgė išsilaikyti, tris, keturias kartas, bet vėliau jos akis užmerkėdavo. Gerai, jeigu atsiradavo praeitimi besidomintis žmogus, ir Naujienose aprašydavo minėtos organizacijos užsimojimus ir atliktus dar-

bus, bet jeigu tokių neatsirasdavo, tai istorikas bent organizacijos vardą ir nekurių lietuvių draugijų sąrašą prašydavo.

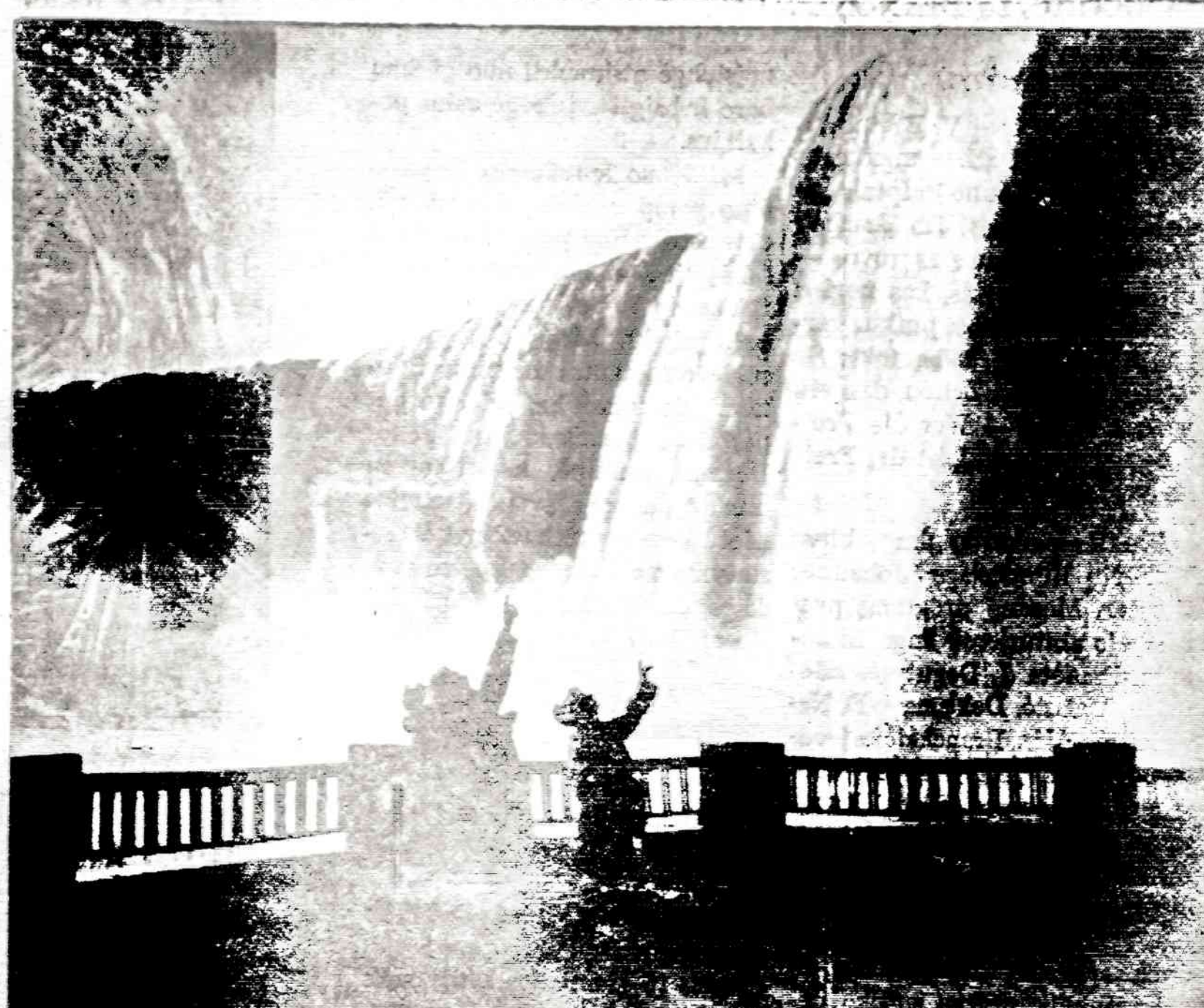
Iš kelių šimtų lietuviškų organizacijų Susivienijimas mas Lietuvių Amerikoje pajėgė išsilaikyti ištisą šimtą metų. Nėra kitos tokios fraternalės lietuvių organizacijos, kuri būtų išsilaikiusi ištisą šimtą metų. Amerikiečiai neturi tokių organizacijų, kokias turi Amerikos lietuviai. Gubernatoriai, reporteriai, kongreso atstovai, prokurorai, mokytojai, redaktoriai, rašytojai, ateina šimto metų kongresan suvažiavusius atstovus, pagirti juos už pavyzdinę, organizuotą darbą. Mums atrodo, kad kiekvienas lietuvis turėtų susidomėti šimtmetinių SLA seimu. Žinokite, kad čia suvažiuoja žmonės iš visos Amerikos ir Kanados. Atstovų tarpe gali rasti pažįstamų iš gimtinio savo kaimo, kaimyninės apylinkės, gimines, pažįstamus. Susirašinėjimas su Lietuva sunkus, pavojingas, bet išsikalbėjimas su savo apylinkės žmonėmis visuomet įdomus ir naudingas.

Amerikiečiai domisi SLA, nes jis yra viena turtingiausių fraternalių organizacijų. Visa eilė Amerikos organizacijų bankrutavo, nepajėgė išmokėti savo išpareigojimų. Visa eilė pavienių organizacijų nepajėgė savo pinigų išsaugoti, nario mokėscius išleido, davė blogiems žmonėms paskolas, o kai reikėjo mokėti, tai pinigų nebuvo. Tuo tarpu lietuviškas susivienijimas ne tik sulaukė šimto metų, bet ir savo išdą turi geriausioje tvarkoje. SLA gali apmokėti visas apdraudas ir dar jiems liks 70% visų turimų pinigų. Kelių valstijų auditoriai tikrino SLA turtą. Jie pripažįsta, kad dabartinis SLA pavyzdingas tvarkomas ir turi reikalingas pinigų atsargas.

Didokas lietuvių skaičius priklauso SLA, bet yra ir tokių, kurie nepriklauso. Susivienijimui Lietuvių Amerikoje nepriklausantiems, taip pat bus įdomu pamatyti lietuvių organizacijų atstovus, kurie priklausė dideliai organizacijai ir dirba joje ištisus dešimtmečius. Galbūt tokių, kuriems susivienijimas nepatiko ir prieš jį vedė kovą. Dabar jie galės pasakyti, kad jie klydo, galės išsiaiškinti, kodėl jie klydo. Jiems patiems pasitaisyti bus sunku, bet jie galės savo vaikams ir anūkams pasakyti, kad lietuviai moka dirbti bendrą darbą, kad jie pinigų bereikalingai nemėtė ir tarp savęs be pagrindo nesipešė.

Seimam gali ateiti ir tie, kurie atskyrė nuo SLA. Jie manė, kad atskyrę jie galės geriau viską tvarkyti, bet parodė, kad susiskaldymas nieko gero neduoda. Atskilusieji prašė priimti juos ir vėl į SLA ir kartu dirbti. Keli tai padarė ir dabar tikri, kad turi gerą ir tikrą apdraudą. Jie įsitikino, kad niekas jiems neišmetinėja už atskyrimą ir sugrįžimą.

Didžiausias SLA turtas yra tolerancija. Vadovybės ir narių tarpe neapykantos nėra. Apie atrodymą ir aprangą nėra ir kalbos, bet nėra neapykantos prieš kitokią susivienijimo nario tikėjimą, kai kuriais klausimais kitokią nuomonę apie politiką, apie veikiančius įstatymus. Nei vienas narys nebijo pasakyti savo įsitikinimų. Jie gali būti geresni ar blogesni, bet tai visai kito nario neličia. Dėl tikėjimo — visi tiki, kad yra vienas Dievas. Nėra neapykantos, kurie Dievą nebetingi. Svarbu, kad nėra neapykantos tikintisims. Tolerancijos principų neturėjusieji atskilo, bet gyvenimo parodė kad Amerikos lietuvių dauguma nemėgsta siaurų fanatikų. Amerikoje visi lietuviai supranta, kad lietuviai gali pavergti Lietuviai ir žiauriai okupanto išnaudojamiems lietuviams padėti, tikrai vieningais lietu-

Niagaros krioklys

"Pabaltijo Laisvės Dienos" Rezoliucijos JAV Kongrese

Sausio 23 d. JAV Atstovų Rūmuose ir Senate buvo priimtos "Pabaltijo Laisvės Dienos" (Baltic Freedom Day) rezoliucijos. Dvidešimt šešių senatorių ("co-sponsors") remiamas senatorius Donald Riegle (M/D) paskelbė jungtinę rezoliuciją S. J.

Res. 258, c atstovas William Carney (NY/D), kartu su atstovais Donnelly (Ma/D) ir Ritter (Pa/R) — H. J. Res. 590

Atstovas Carney priminė, kad Senatas ir Atstovų Rūmai pirmą sykį šios iniciatyvos ėmėsi drauge. Senatorius Riegle susiejo Pabaltijo klausimą su svarbiausiomis politinėmis problemomis

"Remdami laisvės sugrąžinimą Pabaltijo tautoms, mes duodame svarbų pavyzdį visų pasaulio tautų žmonėms. Kaip mums nepatinka Pietų Afrikos "apartheid" politika, kuri paneigia žmogaus teises daugumai (šalies) piliečių, taip mes negalime priimti Lietuvos, Latvijos ir Estijos Sovietinės okupacijos".

Jeigu lietuviai susiskaldę, galingosios amerikiečių grupės į jas nekreips ir susiskaldžiusius jokie dėmesio. Kas atskyla, tai pradeda džiūti, o nudžiūvusios šakos pradeda trupėti. Lietus, saulė ir laikas nutrupina atskilusius. Lietuvių tolerancija ir daugumos vadovybė SLA išlaikė ištisą šimtą metų.

Prie to dar prisidėjo dabartinės vadovybės mokėjimas taupyti. Pradedant susivienijimo prezidentu ir baigiant naujaisiais Pildomosios Tarybos nariais, vis pareigūnai ryžosi taupyti kiekvieną organizacijos centą. Anksčiau pinigai buvo laikomi bankuose ir investuojami paskolomis. Paskolos ne visuomet turėdavo gerai paruoštus atskaitomybės dokumentus. Ne visada grįždavo paskolinti pinigai. Dabartinis pirmininkas ryžosi sutvarkyti investavimus, kad nenubyrėtų nė vienas centas. Karo metu, kai susidarydavo didelių finansinių sunkumų, SLA turtas buvo saugiai investuojamas, bereikalo nenubyrėjo nė vienas centas. Užtat šiandien SLA skaitoma pavyzdingiausiaji fraternalė organizacija. Ji davė \$5,000, kai buvo organizuojamas Altas. Ji padėjo visai eilei žmonių nelaimės metu.

Dabartinė Pildomoji Taryba bus minima, kaip pati geriausiaji taupytoja. Kiekvienam lietuviui verta susipažinti su pavyzdingai tvarkoma šimtamete lietuvių organizacija. Tai pavyzdys visoms lietuvių fraternalinėms rganacijoms.

Jungtinė rezoliucija sutampa su svarbia sukaktimi — jau 46-eri metai, kai JAV-ės laikosi politikos "nepripažinti neteisėtos prievartinės Lietuvos, Latvijos ir Estijos okupacijos". Kongresas atvirčina Kopenhagos Manifeste 1985 m. liepos 26 d. išreikštą Sovietų Sąjungos pasmerkimą. 1986 m. birželio 14 d. paskelbiama pabaltiečių masinių išvežimų 1941 m. diena. Taip pat, Kongresas prašys, kad prezidentas iškeltų Pabaltijo klausimą Jungtinėse Tautose.

Jungtinis Amerikos Pabaltiečių Komitetas (JBANC) suvaldina svarbų vaidmenį bendradarbiaus su Atstovų Rūmais ir Senatui. Komitetas ragina visus pabaltiečius rašyti savo atstovams bei senatoriams ir prašyti, kad jie paremtų "Pabaltijo Laisvės Dienos" rezoliucijas

(ELTA)

17-tam šimtmetėje Persijoje žiauriai baudė tuos, kurie rūkė. Juos įmesdavo į karštą cementą, kuris šaldamas sutruškindavo žmogaus kūną.

HENRI PERRUCHOT

GOGENO GYVENIMAS

Vertė Vytautas Kauneckas

MIRUSIŲ DVASIA BUDI

(1848 — 1885)

IV

M E T A

(Tėsinys)

Iš svtainės girdėti Metos kvatojimas... Gogenas daro žygį po žygio, stengdamasis paroduoti "Dilis ir b-vee" nepersikamamasias drebės. Tačiau, išskyrus p. Hegrda, kuris vasario vidury iš jo nuperka 5-kis bronzos apdangalus, niekas nieko neužsako. O kai jam šitai nesiseka, tai, žnoma, ir jo santykiai su Gedų šeima anaipol nepagerėja.

Ypatingai moterys jaučia kerštingą malonumą jį žeminti. Jo uošvė, užsispyrusi, šalta, autoritetinga, truputį kas, jau leidanti dygias pastabas, jo svainės ir būtent Ingeborga, "šeimos pasididžiavimas", nepraleidžia nė vienos progos daryti jam nemagumų. Pats kvailiausias daktaras, kuris praeitimi ir apskrumo stebūkliai, palyginus su tuo nevykėliu praeitimi, atšaukia valgyti Gedų duoną. Inge-

borga vėl atgavo savo autoritetą vyresniajai seseriai Metai. Piktai džiūgaudama, ji stengiasi dar labiau įkirsinti savo seserį, nustatyti ją prieš nieko nevertą jos vyrą, nesugebantį uždirbti kronos, kuomet jam reikia maitinti žmoną ir penkis vaikus.

Gogenas tyli. Jis vaikstinėja su savo pavyzdžiais iš ligoninės į kokią nors baldiaus dirbtuvėlę, iš Zelandijos geležinkelių bendrovės raštinių į arsenalo kontorą. Netgi vaikus moko sakyti: "Tėveli, reikia pinigų, o jei neturi, tai, tėveliuk, gali nešdintis lauk!" Paskutinėmis kovo dienomis Gogenas pagaliau gauna arsenale užsakymą 125 metrams drobės: ta proga jis paprašo "Dilis ir b-vee", kad sąskaitoje pažymėtų sumą malonėtų palikti jam, kaip avansą.

Vis geriau, negu nieko. Septynių kambarių butas, išsinuomojo Meta po 400 kronų už pusmetį — per sunki našta. Balandžio mėnesį Gogenai prisiglaudžia kukiesniame bute. Noregade Nr.51. Meta vėl turi dėl ko griežta apmąudą. Jos tultynės kančios Paryžiuje ar Ruane buvo dar niekai, palyginus su tuo, kiek ji kankinasi čia, kur visi ją pažįsta, seka, liežuva apie ją ir nepavandžio brezentu parduojėja. Ji neduoda vyrui nė išsižioti, visą laiką priekaištauja, kaltina jį egoizmu, nejaurumu. Ak, dar gerai, kad turinti vaikus! Jie jos pagunda, vienintėlis jos gyvenimo tikslas. Ji esanti ne tik žmona, kiek mo-

terna. Tačiau žmonos neapykanta vyrui įkvėpia jai ir kaip motinai savo vaikų atžvilgiu slogią antipatiją, prie kurios, beje, prisideda ir visa jos šeima.

Mažasis Klovis ir mažoji Alina — vienam dabar 6-ri, kitai — 7½ — panasūs į tėvą, ir jis prie jų dviejų ypatingai prisirišęs; tos priežasties, matyt, užtenka, kad Gadų giminė, uždama nusikaltėlių, apmažintų savo meilę tiems nekaltiesiems. Tai žiauru, bet tiesa.

Po kelių mėnesių Gogenas turės net prašyti Metą, kad nerodytų savo jausmų Klovui, būtų kiek švelnesnė tam jos nemėgstamam vaikui. "Kodėl tam berniukui, — sudraudžia jis ją, — reikia kentėti, jeigu tu su savo gimine nejauti jam prielankumo? Jis turi širdies protą, sakyti nieko nesako, bet kankinasi."

Vėliau, jau po keleto metų, — nes tasai ketasirdis tėvas nesiliovė skundesis, — jis susisielojęs tars, kalbėdamas apie Aliną:

"Aš žinau, kad ji truputį nusidavusi į mane, ir dėl to tu su ja elgiesi, lyg ji būtų svetimta. Ji supranta, kad tu ją nelabai myli, ir nesijaučia laiminga."

Balandžio 17 d. Gogenas parašo "Dilis ir b-vee" vadovybei:

"Tamstos man rašote savo laiške, kad aš atrodas netekęs ryžto. Toksai aš iš tikrųjų nesu, bet, prisipažinsiu, mane išvargino tie visi lank-

tymai ir pasimatymai, kurie žadėti daug žada, bet viltį pelnytis duoną verčia nustumti vėlesniam laikui... Šitie ponuliai ne visada būna meilūs; šiandien, rūpindamasis tiekimais arsenalui, muitinės reikalais, plūkiamsi ir bėgiojau po kontoros ir uostą nuo pusės vienoliktos iki trijų. Turiau pripažinti, kad pinigus, kurių uždirdisiu iš Tamstų įmonės būsiu gavęs ne dykai."

Tylomis ima nekantrauti. Jis priimamas, išklausomas, apžiūrima jo prekė. Bet užsakyti nesiskubinama; tegul užeinąs po 1½ mėnesio ar po 3-jų mėnesių, per tą laiką būsią kas nors nutarta. Gogenas pasiima savo pavyzdžius ir eina belstis į kitas duris. Tik vienas gaistas, visur atsakinėja, kažko delsia, lūkuruoja, o jis erzinas. "Šitie ponuliai ne visada būna meilūs." Gogenas — irgi ne. Sykį, pamatęs ant stalo stiklinę vandens, jis pagriebia ją ir sviedžia į veidą vienam klientui.

Nykį Kopenhagos padangę staima ina geddėtis. Gogenas kartais susitinka su vienu kiu dany tapytoju.

(Bus daugiau)

PATS SKAITYK IR KITUS PARAGINK SKAITYTI DIENRAŠTĮ "NAUJIENOS"

H. VILIAUS

VAKARŲ VĖJAI

Modernios poezijos knyga. Kaina 5 dol. Minkšti viršeliai. Pasiųsime poeziją, kai atsiųsime pinigus tokiu adresu:

Naujienos, 1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinika
Medicinos direktorius

1738 S. Mannheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 3-9 darbo dienomis
ir kas antrą šeštadienį 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

TEL. 233-8553

Service 461-8200, Page 06058

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ: AKIŲ LIGOS
2021 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. ALG. KAVALIŪNAS

Vidaus ir kraujo ligos. Nechirurginis venų išsiplėtimo hemoroidų gydymas.

5540 S. PULASKI RD.
Chicago, Ill. 60629
Tel.: 585-2802

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
1818 W. 71st St. Tel. 737-5149
Akina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses".

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 West 63rd Street
Valandos: antradi. 1-4 popiet.
ketvirtadi. 5-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2880,
Sąveikios telefonai: 448-5545

Florida

DR. C. K. BOBELIS

Prostatos, inkstų ir šlapimo takų chirurgija.

5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33710
Tel. (813) 321-4200

MOVING

Apdraustas perkraustymas
iš įvairių miestų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 ar 376-5996

PERKRAUSTYMAI

MOVING

Laidimai — Pilna apdraudė
ZEMA KAINA
Priman Master Charge
ir VISA korteleles.
K. SERENAS. Tel. 925-8063

SOPHIE BARCUS

RADIO ŠEIMOS VALANDOS
Šeštadieniais ir sekmadieniais
nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Stoties WOPA - 1490 AM
transliuojamos iš mūsų studijos
Marquette Parke.

Vedėja — Aldona Daukus

7159 So. Maplewood Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 778-1543

HEART DISEASE

MONA LISA

KAREIVIO PASAKOJIMAS

V. Vokietijos žurnale "Der Spiegel" 37-tame numeryje buvo išspausdintas pokalbis su Aleksandru L. (asmens saugumo umetimais pavarde neminima), 22-ju metų tarybinu kareiviu, 1981 metais tarnavusiu Lenkijoje, bet vėliau dėl turėtų nemaknumų su karininkais nutarusiu dezertuoti iš dalinio. Padedant Lenkijos profsąjungų organizacijai "Soldarnosc", jis ilgiau kaip trejus metus slapstėsi pogrindyje ir tik neseniai jam pavyko slapta patekti į Vakarų. Pateikiame kiek sutrumpintą interviu atpa-

sakojimą.
"Spiegel'ui" paklausus Aleksandra, kodėl jis bijas, kad skaitytojai nesužinotų jo pavardės nei V. Vokietijos miesto, kuriame jis dabar gyvena, buvęs tarybinis kareivis atsakė, jog jis žinąs žaidimo taisykles, nes pasak jo, tam, kad suradus ir prie sienos pastačius kiekvieną tarybinės armijos dezertyrą, bus negailima didžiausių pastangų, tuo atveju ir valstybinės kūrėjų sienos mažai ką padėsiančios. Klausimą, ar jam Tarybų Sąjungoje buvo taip blogai, kad jis nutaręs pabėgti, Aleksandras atsakė, kad ne. Jis gyvenęs Voroneže, tėvas buvo kvalifikuotas metalo suvirintojas ir neblogai uždirbęs, motina taip pat dirbusi, tad gyvenimui sekėsi ne taip jau blogai. Jis buvęs komjaunimo ir DOS-AAF'o narys ir prieš politinę sistemą jis irgi neturėjęs nieko prieš, tik kartais jam kildavę kritiški klausimai, kaip pvz., kodėl jo tėvas turįs aukščiausią suvirintojo kvalifikaciją, iš gaunamo atlyginimo negalės nusipirkti automašinos, bet tam tikslui turėjęs trejus metus plūsti Mongolijoje, be to, jam į atmintį istri-

(Bus daugiau)

"Lietuvos Aidai"

KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ
Programos vedėja

Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio 8:30 val. vakaro.
Visos laidos iš WCEV stoties, banga 1450 AM.

St. Petersburg, Fla., 12:30 val. p.p. iš WTIS stoties, 1110 AM banga.
2646 W. 71st Street

Chicago, Illinois 60629

Telef. 778-5374

1947 m. spalio 1b d. pirmas Amerikos armijos spausdinis lietuvas skrido greičiau už garšą.

Radio tūbas, amerikietis de Forest, 1907 m.

Aeroplaną, amerikiečiai Orville ir Wilbur Wright, 1903 m.

Submariną arba povandeninį laivą, amerikietis Lake.

Mūsų bažnyčios ilgamečiui kuratoriui

PETRUI VARIAKOJUI

mirus, Jo žmoną Kazimierą, dukteris dr. Dainą su šeima ir dr. Danguolę ir kitus giminės bei artimuosius Amerikoje ir Lietuvoje nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

LIET. EVANG. REFORMATŲ
BAŽNYČIOS KOLEGIJA JAV.

Nuo 1914 metų

MIDLAND FEDERAL SAVINGS aptarnauja taupymo ir namų paskolų reikalus visos mūsų apylinkės. Dekojame Jums už mums patodytą pasitikėjimą. Mes norėtum būti Jums naudingi ir ateityje.

Saskaitos apdraustos iki \$100,000.

2657 W. 69th STREET
Chicago, IL 60629
Tel. 925-7400

8929 SO. HARLEM AVE.
Bridgeview, IL 60455
Tel. 598-9400

MIDLAND
FEDERAL
SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION
400 ARMY AVENUE
CHICAGO, IL 60632
PHONE 551-4170

Cheracol D

FOR COUGHS
THERE'S NOTHING
STRONGER WITHOUT A
PRESCRIPTION!

GORDON

Funeral Home and Cremation Service

Charles Stasukaitis
FD. LE.
(312) 226-1344

1729 S. Halsted St.
Chicago, IL 60608
24 Hour Service

EUDEIKIS GAIDAS - DAIMID

SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 - 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523 0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef. 476-2345

TRYS MODERNISKOS KOPLYCIOS

AIKSTES AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

VANCE FUNERAL HOME

1424 South 50th Avenue
Cicero, Ill. 60650

Tel.: 652-5245

TRIS KOPLYCIŲ LAIDOJIMO SERMENINE

Patarėjai ir laidojimo direktoriai:

JEAN VANCE ir GEORGE SORINI

Aikstės automobiliams pastatyti

STEPONAS C. LACK ir SŪNUS

LACKAWICZ

Laidotuvių Direktorai

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213

11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois

Tel. 974-4410

VASAITIS-BUTKUS

Laidotuvių Direktorai

1440 South 50th Avenue
Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

PETRO KARUŽOS GYVENIMO IR KNYGOS APŽVALGA

Pr. metais knygų rinkoje pasirodė stambokas veikalas, 408 ps., Petro Karužos vardu. Knygą redagavo Antanas Vaičiulaitis ir Bernardas Brazdžionis.

Knygoje randame leidėc Kazio Karužos įžangą — žodį skaitytojams ir p. Karužos draugo — Martyno Jurkino parašytą biografiją.

Knygoje surinkta Petro Karužos poezijos — "Giesmės apie daiktus ir žmones" ir jo beletristinės bei publicistinės atspaudės, kurios savo laiku buvo spausdintos Rytė, Ateityje, Naujojoje Rožidinyje ir kt.

Patalpinii Bern. Brazdžionio, Ant. Vaičiulaitio, J. Brazdžio, Juozo Kelinčio, M. Jurkino ir kt. straipsniai apie P. Karužą, kurie 1933 m. buvo atspausdinti N. Romuvaje, Šviesos Kelyje, Žiginyje ir kt.

Vėliau seka jau naujai parašyti įvairių autorių, atsiminimai. Knygos gale randame Kazio Karužos, Petro brolio, ilgus atsiminimus apie savo brolių, jo gyvenimą, darbą ir kt.

Daug nuotraukų — Petro Karužos ir jo draugų.

Kas buvo Petras Karuža — poetas, beletristas, publicistas? Tai buvo tikrai nepaprastu gabumu, didelis energijos jaunuolis, išgyvenęs vos 27 metus.

Jis gimė 1906 m. Skotijoje, 1912 m. su tėvais grįžo į Lietuvą. Pramokęs kiek namie skaityti, 1918 m. įstojo į Vilkaviškio suaugusių kursus, vėliau į Vilkaviškio Ziburie gimnaziją. Gimnazijoje labai daug skaitė. Buvo geras ir darbštus mokinys. Visuomeninis darbas jam nebuvo svetimasis. Dirbo kaimo jaunomėnės, daugiausia pavasarininkų tarpe. Buvo geras kalbėtojas. Gimnazijoje įsteigė šaulių kuopą.

Ypatingai mėgo literatūrą, kalbas ir visuomeninius mokslus. Dar gimnazijoje buvo išmokes esperanto kalbą. Labai mėgo ir giliosios filosofijos kalboje. Daug

rašė laikraščiams — Ateičiai, Šaltiniui, Rytui (nuo 1925 m.). Iš pradžių rašė savo krašto korespondencijas, o vėliau ir eilėrašius, kultūrinius straipsnius. Pasirašydavo P. Kapsainio slapyvardė.

1928 m. įstojo į Lietuvos universiteto teologijos filosofijos fakultetą, vėliau perėjo į humanitarinį fakultetą. 1929 m. buvo pakviestas į dienraščio "Ryto" redakciją redaguoti literatūros skyrių, taisė, ir lietuvių kalbą. Priklausė Lietuvių Rašytojų draugijai, buvo pirmasis jos sekretorius, taip pat Lietuvos žurnalistų Sąjungai.

Svarbiausia P. Karužos sritis yra jo lyrika. Buvo palinkęs ir naujausias literatūros srovės, arčiausiai priėjęs prie ekspresionizmo lyrikos. Štai jo citata apie lyriką. "Poezijos menas niekuomet negali tarnauti agitacijai ar smokyti bėkonių auginimo. Kas nori poeziją išnaudoti kokiam nors agitaciniui tikslui, tas būna jai eksploatuoja, tuomet poezija virsta proklamacinė makalutūra. Ir atvirkščiai — poezija negali būti sau tikslas, nes ne rosis tabokinei, o tabokinė nosis... Nes poezija tai pats žmogus ir viskas aplink jį... Ir nors labiausiai lyriški būtų beletristikos kūriniai, jie niekuomet neaustos gyvenosios lyrikos, kuri paličia pačius giliausius žmogaus sielos pasaulius".

Petras Karuža buvo karštas ateitininkas, menininkų Satrijos klubo pirmininkas, giliai religingas žmogus. Bet jis buvo ir tolerantas kitų pažiūrų žmonėms. Jis gerai suprato ir pažino kaimo gyvenimą. Jis, ir išvykęs į Kauną, nenutraukė su kaimu ryšių.

1933 m. susirgo nuo plaučių uždegimo ir po 3 dienų, sulaukęs vos 27 metus, staiga mirė. Palikė 3 savačių dukrele.

Savo poezijoje jis daugiausia rašė apie mirtį, kurią jis vadino "sėse valnikuota". Tai buvo tikras, kaip ir poetas Algimantas

Mackus savo mirties pranašė. Petras Karuža, išgyvenęs vos 27 metus, tikrai daug parašė ir nuveikė. O' jek dar darbu galejo nuveikti ir poezijos sukurti? Jonas Kutra.

Pavergtoj Lietuvoj

Priekaišas Prekybininkams

Užpalių kolūkio partinės organizacijos sekretorius Z. Lukkevičius "Tiesoje" rašo:

"Utenos rajono Užpalių kolūkio žemdirbiai pagrįstai nepatenkinti kokiū maisto prekių paruoštos darbu. Balandžio 30 dieną, likus porai valandų iki paruoštos uždarymo, duonos jau nebebuvo. Gegužės 1 dieną paruoštos nedirbo. Gegužės 2 dieną duona atvežė tikrai po pietų. Trūko šviežios duonos ir kolūkio valgykloje".

Naujas Alytaus Rajonas — Panemunė

Alytaus miesto vykdomojo komitete suderintas miesto naujo Panemunės rajono projektas, kurį kuria Miestų statybos projektavimo insituoto architektas Jonas Zagorskas.

Panemunės rajone gyvens apie dvylika tūkstančių alytikių. Ant kalvų terasomis išdėstytose gatvėse, be tipinių penkiaaukščių gyvenamųjų namų, bus statomi ir blokuoti dviaukščiai individualūs namai su garažais. Panemunė numatoma pradėti statyti trečiaisiais šio penkmečio metais.

"Vilniaus" Cirkas Vilniuje

Vilniuje, Ukmergės gatvėje, lankytojus vėl kviečia cirkas. Po vienuolikos metų pertraukos Vilniaus manieže vėl lietuviškasis "Vilniaus" kolektyvas. Per tą laiką cirkas aplankė daug miestų. Cirkas pasižymi ir savo dresiuorom kaulėm.

Statybos Gytariuose

Siauliuose prasidėjo naujo Gyčių gyvenamojo rajono statyba.

M. ŠILEIKIS

Mabelė (Tapyba)

Gytariai — jau trečiasis miesto stambiaplokių namų rajonas su keturiomis mikrorajonais, iš viso užimančiais 155 hektarų plotą. Čia gyvens apie 35 tūkstančiai siauliečių. Projektą paruošė siaulietis architektas J. Barkauskas. Įdomus gyvenamųjų kvartalų ir žaliųjų poilsio zonų išdėstymas.

Nukentėjo Žiemkenčiai

Po sunkios žiemos, Ukmergės rajono ūkiuose išnyko daugiausia kaip tūkstantis hektarų žiemkenčių. Dabar skubama apseiti visus žuvusių javų plotus.

SUSAUDĖ UŽ ANEKDOTĄ

Tai įvyko karo pradžioje. Tada jau dirbau Maskvos radijo komitete — lietuviškos redakcijos vertėju. Ir nelabai nustebugu, kai mane iškvietė kaip vertėją į Maskvos apygardos Karo tribunolą.

Tiesa, tai buvo nebe pirmą kartą, kai aš atsilankiau šitame Karo tribunole. Ten mane nusijuntė pačioje pradžioje, nes mano karo dokumentuose buvo nurodyta "iskaitinė specialybė" — teisininkas.

Tačiau tribunolo kadrui leidžiama priimti įstačiusius del mano darbo teisingumo organuose. Ir kai sužinojau kad aš niekad nedirban pagal savo atitinkamą specialybę kategoriskai man pareiškė: "Dirbk savo specialybei, kaip vyriausybėi vartoti prieš papalalybę. Juk esi dirbęs radijo komitete".

Taip mane išvarė į tikrai man geriau žinomą radijo komitetą. Bet tą dieną "tribunolininkai" tikrai ieškojo tik lietuviško vertėjo.

Tribunolo bendradarbis labai nudžiugo sužadęs specialistą ir davė man versti ranką rašytą prašymą.

Perskaiciau ir išsižiojau. Visų pirma tai buvo ne lietuviškai, bet lenkiškai. Malonės prašymas, žmogus, jau sėdėjęs už kažką kalėjime, iš naujo buvo patrauktas į teismą už papasakotą kameroroje anekdotą!

Tai aš pirmiausia tam tribunolininkui ir paaiškinau, kad raštas ne lietuviškas, o lenkiškas. Jis labai nuliūdo ir pasakė: "Kagimums dabar daryti?"

Aš jį noreminau, kad lenkiškai visiškai gerai moku.

Taip ir pasibaigė šitas mano trumpas atsilankymas tribunole. Tiesa, aš visą tą raštą išverčiau ir dar kartą dvasios gilumoje pasibaisėjau, kad žmogui gresia labai sunki bausmė dėl kažkokio kameroroje papasakoto juoko.

Man neįdomas to vargšo likimas, bet deja, beveik est tikrai kad, jį susaurlė. Už anekdotą.

I Kaplanas

E. L.

Atstovų rūmai planuoja leis man pareiškė: "Dirbk savo specialybei, kaip vyriausybėi vartoti prieš papalalybę. Juk esi dirbęs radijo komitete".

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE (Chicago, Zeme — Pardavimas) REAL ESTATE FOR SALE (Mamai, Zeme — Pardavimas)

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISMOKAJIMAIM, DEL VISU INFORMACIJU KREIPTIS I:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. 847-7741

BUTŲ NUOMAVIMAS

• NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS • NOTARIATAS • VERTIMAL

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

S. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6529 So. Kedzie Ave. — 778-2283

LAIKYKIMĖS MARQUETTE PARKE

ČIA GERIAUSIA VIETA LIETUVIAMS.

9 butų mūrinis labai geros pajamos. Didelis butas savininkui. Geras investavimas.

3 butų mūrinis su garažu. Pelningas pirkiny.

Didelis gražiai įrengtas būnagalov. Nebragus.

SIMAITIS REALTY

INSURANCE — INCOME TAX

2951 W. 63rd St. Tel: 436-7878

GOVERNMENT HOMES

from \$1 (U repair). Also delinquent tax property. Call 1-805-687-6000 Ext. GH. 9617. for information.

REPAIRS — IN GENERAL

Ivairūs Taisyimai

TAISO ORO VESINTUVUS, ŠALDYTUVUS, SKALBIMO IR DŽIOVINTMO MAŠINAS BEI KROSNIS.

Uo-man Dečkyz Tel. 585-6624

HELP WANTED — MALE-FEMALE

Reikia Darbininkų ir Darbininkių

GOVERNMENT JOBS.

\$16,040 — \$59,230/year. Now Hiring. Your Area. Call 1-805-687-6000 Ext. R-9617 For current federal list

RENTING IN GENERAL

Nuomos

Išnuomojamas 2 miegamųjų apartamentas. Duodu gerą šilumą ir šiltą vandenį. Namai gražūs, šviesūs ir dideli kambariai. Be gyvuliukų ir vaikų. Skambinkite 778-5759.

"LIUCIJA"

Miko Šileikio apsakymų knyga "Liucija" jau atspausdinta. Autorius pavaizduoja lietuvių gyvenimą nuo XX šimtmėčio pradžios iki II Pasaulinio karo 22 ilgesni ir trumpesni apsakymai, 184 psl. Kaina \$5. Gaunama "Naujienose" ir pas autorių: 6729 So. Campbell Ave., Chicago, IL 60629.

JOHN GIBAITIS

Advokatų įstaiga

6247 S. Kedzie Ave. (3120) 778-8700

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

Tuo reikalu jums gali daug padėti teisininke Prano SULO peruošta ir teisejo Alphonse WELLS peržiūrėta "Sūdūros" išleista knyga su legalistikomis formomis. Knyga su formomis gaunama Naujienų administracijoje.

STASYS ŠAKINIS LIETUVIS DĄZYOJAS

Dažo namus iš lauko

Darbas garantuotas.

4612 S. Paulina St. (Town of Lake) ir iš vidaus.

Skambinti YA 7-9107

Triaminic® Syrup

Triaminic® Tablets

OR

Triaminic-12® Tablets

For Allergy Relief that's nothing to sneeze at.

©1984 Doney Laboratories, Division of Sandoz, Inc., Lincoln, Nebraska 68502

Siųskite pinigus į Lietuvą

1 RUBLIS — \$1.85 (iskaitant perlaidą ir apdraudą)

Mažiausioji perlaida 30 rublių. Persiuntimas paremtas dabartine tarptautine pinigų keitimo suma; iskaitant visus mokesčius ir pakaitas, kurios įvyks prieš pinigų įteikimą. Oficialus persiuntimas. Visi mokesčiai pilnai garantuoti. Jūs gausite pakviatimą. Jis teisėtas ir apdraustas.

Gramercy SHIPPING, INC.

744 Broad Street Newark, N.J. 07102 Est. 1947

Nature's Remedy

for GENTLE, OVERNIGHT RELIEF OF CONSTIPATION

Next time you need a laxative, get relief the Nature's Remedy way. Gently. Overnight. Its natural active ingredients are so dependable you can take Nature's Remedy tonight and feel better tomorrow.

GET FREE GIFTS FROM NATURE'S REMEDY SEE PACKAGE FOR DETAILS

Be abejo jau geriate MARTELL

Konjakų pasididžiamą nuo 1715 metų.

Imported Cognac, 80 proof, The J. & F. Martell Co., Louisville, KY.

PASSBOOK SAVINGS...

the best way to save regularly!

see us for HOME financing. AT OUR LOW RATES

High Interest Rates Paid on Savings

Interest Compounded Daily and Paid Quarterly

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD • CHICAGO, ILL. 60608

Peter Kazanauskas, Pres. Tel.: 847-7747

OURS: Mon. - Fri. 9-4 THUR. 9-4 Sat. 9-1 SERVING CHICAGO LAND SINCE 1905